

FEL A FEJEL!

NAPUNK „GYŰRŰJE” AZ ÁLLATÖVI FÉNY

4,6 milliárd évvel ezelőtt egy kozmikus gáz- és porfelhőből született lakóhelyünk, a Naprendszer. A por, ez az ősi alkotóelem, sok helyen jelen van a kozmoszban. A róla visszavert fény ragyog kéken a kozmikus felhőkben, a kozmikus por takarja el távoli csillagok fényét, sötét ködöket alkotva a Tejút sávjában, és belőle alakulnak ki fiatal csillagok körül azok bolygói is.

A felvételt **SCHMALL RAFAEL** készítette Kaposfő mellől, a Zselichől **Canon EOS 6D** fényképezőgéppel és széles látószögű objektívvel, 7 mozaikképből. A nagy látómezőt átfogó képen jobbra a Tejút sávja, balra fent a Fiastyúk csillaghalmaza és a Bika csillagkép látható, amint az állatövi fény kúpja éppen rájuk mutat

A por anyaga döntően szilícium, szén és oxigén, vagyis a Földön is gyakori elemek. A por a csillagok életének késői fázisában, a vörös óriások külső légkörében keletkezik az ott lévő molekulák összetapadásával. A csillag haláltusája során kerülnek a világrűrben, és a ködök anyagába. Ezt az ősi port szállítják az üstökösök a Nap közelébe, miközben hosszú csóvát növesztenek a földlakók csodálatára. Sőt, por és jég alkotja a gyűrűs bolygó, a Szaturnusz ékességét is.

Ahogy látjuk, nemcsak a csillag-, hanem a bolygóközi tér sem üres: a Naprendszer égitestjei közötti térséget interplanetáris anyag tölti ki, ami részben láthatatlan, egy része azonban – a bolygóközi por – megfigyelhető. Ez a rendkívül ritka felhő egy lapos, palacsintaszerű gyűrűt alkot a bolygók síkjában, az ekliptika mentén a Nap körül. Az ezt alkotó, az üstökösök, kisbolygók aprózódásából visszamaradó anyag nemcsak ritka, de igen finom szemcsékből is áll. A Föld közelében köbkilométerenként csupán átlagosan 10 darab, 0,1 mm-nél kisebb átmérőjű szemcse található benne.

Ám ez a rendkívül csekély mennyiségű por is észlelhető szabad szemmel a földfelszínről, ahogy a Nap fénye visszaverődik rajta. A jelenséget állatövi fénynek nevezzük, hiszen éppen a bolygók

keringési síkja, vagyis az ekliptika, másik nevén az állatöv mentén van esélyünk a megpillantására, ha kora tavasszal az esti, vagy kora ősszel a hajnali égen vizsgálódunk. Természetesen este közvetlenül a szürkület után, vagy hajnalban, előtte láthatjuk az állatövi fényt. Holdfénytől mentes, városi fényektől távolabbi észlelőhelyen, ahol a látóhatárig zavartalan az égbolt, megpillanthatjuk a horizont fölé emelkedő, keskeny fénypiramis halvány derengését, a ritka interplanetáris porgyűrű fénylését a napfényben, ahogy éppen annak síkjából látunk rá.

A Nap irányában fényesedő, felfelé halványodó fénycsóva akár 60-70 fokos magasságig is követhető, de valójában nem szakad meg sehol, hanem egy vékony hídát képez az égbolton. Ez az ekliptika menti derengés. A Nap ellenpontjában kissé ismét felfényesedik, amit állatövi ellenfénynek nevezünk, megpillantásához pedig a legjobb égboltra és tapasztalt amatőr csillagász útmutatására van szükség.

A sikeres észleléshez alkalmas helyek hazai példái a sötétegbolt-parkok, melyek egyike a Hortobágyon, a másik pedig a Zselicben található.

SZÖVEG: FRANCICS LÁSZLÓ: WWW.PTES.HU,
SÁNTA GÁBOR: WWW.MCSE.HU

”HALLUX VALGUS”

MINT
HALLUX VALGUS

Hanwag Tatra Bunion GTX®

Stabil, ugyanakkor kellőképpen könnyű, klasszikus vonalakat követő túrabakancs azok számára, akik a bűtyök (hallux valgus) problémájával küzdenek. A nubukból készült Tatra Bunion GTX® extra helyet biztosít a lábfejnek a kritikus részekben. Varrásokat csak a legszükségesebb pontokon alkalmaztunk, ezzel is növelve a bőr felsőrész tartósságát. A lábbeli Vibram® talpa a kis tömeg, a rugalmasság és a kiváló tapadás előnyeit ötvözi.

BORN IN BAVARIA - WORN AROUND THE WORLD

WWW.HANWAG.COM

Beo-pa Vadászbolt, Kék Golyó u. 6, 1121 Budapest • Diana Vadászbolt, Rózsa u. 26, 1077 Budapest • Grube, Kádárka u.1, 2030 Érd • Hargitajagd Vadászbolt, Andrásy u. 32, 6800 Hódmezővásárhely • Jagdrevier Vadászbolt, Szent István út 101, 9200 Mosonmagyaróvár • Monarchia Vadászbolt, Fő tér 29, 9700 Szombathely • Mormota Túrabort, Szechenyi u.46, 3530 Miskolc • Mountex Váci út, Váci út.19, 1134 Budapest • Mountex Ferenc krt, Ferenc krt.2-4, 1092 Budapest • Mountex Budaörs, Malomkő u.7, 2040 Budaörs • Multinavigátor.hu, Dózsa Gy. út 61-63, 1134 Budapest • Nomád Budapest, Jókai u.40, 1066 Budapest • Nomád Miskolc, Szechenyi u. 21, 3525 Miskolc • Nomád Székesfehérvár, Ády Endre u.6, 8000 Székesfehérvár • Overland Basecamp, Teréz Krt. 45, 1065 Budapest • Prána Túrabort, Bajcsy Zs. U. 17, 3300 Eger • RP Outdoor Túrabort, Korányi F. Tér 15, 9025 Győr • Szerdahelyi Vadászbolt, Árpád tér. 1, 6500 Baja • Trekland Nyíregyháza, Kálvin Tér 14, 4400 Nyíregyháza • Trekland Debrecen, Simonffy u.1/c, 4025 Debrecen • Trexper Pest, Ráday u. 16, 1092 Budapest • Trexper Buda, Bartók Béla út. 62-64, 1114 Budapest

Japánspecialista

a japán utazások szakértője

körutazások | egyéni utazások | városnézések
programok | repülőjegyek | vasútbérletek

japanspecialista.hu
facebook.com/japanspecialista

JTB *Perfect moments, always*